

dertill, isynnerhet om det kan verkställas utan rubbning af grunden för fyrk-
talsberäkningen, bör kunna göra sig förhoppning om ett välvilligt emottagande.
Då nu Kongl. Maj:ts nådiga Förordning om kommunalstyrelse på landet af den
21 Mars 1862 föreskrifver ett minimum af fyrktal för utöfvande af rösträtt i kom-
munalstämma, ligger den tanken nära att genom utsättande af ett maximum be-
gränsa den alltför mycket utsträckta rösträtten; och får jag i följd häraf föreslå:

att vid 1 mom. 12 § af ofvannämnde Kongl. Förordning, så lydande:
"Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar åsatta fyrktal", tillägges:
"ege dock ingen röstegande rätt, vare sig på grund af eget fyrktal
eller af fullmagt denna rösträtt utöfva till högre belopp än en hundra-
dedel af kommunens hela röstetal".

Om remiss af min motion till det särskilda Utskott, som Kammaren be-
slutat för handläggande af motioner rörande kommunal-lagstiftningen, anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1868.

Harald Ericsson.

N:o 67.

*Af Herr Henrik Hansson: Angående inskränkning i vederbörande in-
nehafvares dispositionsrätt öfver skogen å åtskilliga till skatte
omförda nybyggen.*

Lagstiftningen rörande öfverföring från krono till skatte af nybyggen inom
de Norrländska länen hade erhållit en allt friare rigtning i ändamål att underlätta
och påskynda deras öfverlåtelse från Kronan under full skattemannarätt.

Det var först genom Kongl. Maj:ts nådiga Förordning den 29 Juni 1866
ett steg tagits till inskränkning af den fria dispositionen öfver de till skatte om-
förda nybyggna, i afsigt att i någon mån söka hämma den förderfliga skogssköf-
lingen derå, genom de uti förordningen meddelade bestämmelserna att innehafvare
af skattemannen, som uppkommo dels af nybyggen, som hädanefter blefvo från
Kronan upplåtna, dels af sådana äldre nybyggen, å hvilka byggnads- och odlings-

skyldigheten befunnits icke vara inom föreskrifven tid fullgjord, endast skulle ega inskränkt rätt till skogen.

Huru glädjande detta steg till införande af en klokare hushållning med denna del af Statens egendom än synes vara, är målet dock endast i ringa mån vunnet.

Den som känner till förhållandet vet väl, att de lägenheter, som numera komma att från Kronan upplåtas, äro jemförelsevis fåtaliga, då deremot den hittills beslutade, under full skattmannarätt skedda omföringen af de före tiden för förordningens tillämpning bildade nybyggena långt ifrån fortgått i så stor skala, att icke antalet af de äldre nybyggen, som ännu kvarstå såsom krono, är ganska talrik; och då innehafvarne af dessa icke äro *nu* mera än förut betagna möjligheten att vinna fri disposition öfver skogen, synes fara vara för handen att berörde förordning kommer att vid tillämpningen med sina strängare bestämmelser högst litet träffa detta antal och således föga utträtta för det allmännas båtnad.

I följd häraf, och då frågan om skogens bevarande är särdeles behjertansvärd, åtminstone för Norrland, der jordens och klimatets beskaffenhet merendels är sådan att jordbruket derstädes icke kan betraktas såsom modernäring, måste hos den, som på nära håll sett de olyckliga följder en i vidsträckt omfång drifven skogsafverkning medför, och såframt befolkningen i vanliga år skall kunna påräkna sin torftiga bergning, den önskan lifligt uppstå att steget genast måtte tagas fullt ut, så att hvarje innehafvare af nybyggge, utaf hvad slag som helst, som hädanefter i behörig ordning skattcomföres, må, oafsedt den omständigheten att byggnads- och odlingsskyldigheten blifvit inom viss tid fullgjord, endast ega en inskränkt disposition öfver skogen.

Den i författningarne medgifna lättheten till anläggande af nybyggen afser naturligtvis landets befolkning och deraf beroende snaraste möjliga uppodling.

Dennå frihet missbrukas nu på det lättsinnigaste, i det nybyggets besittningstagande endast betraktas såsom en utväg att åtkomma skogen, hvilken derföre också så fort som möjligt öfverlåtes till sågverksegare på vanligen 50 års afverkningstid, hvaraf följderna blifver att, sedan köpesumman tagit slut och jorden föga eller intet afkastar, nybyggaren mången gång måste af kommunen bispringas; hvarjemte till det öfriga onda kommer den omständigheten att ändamålet med de ekonomiska besigtningarne och andra i författningarne föreskrifna syner å nybyggena oftast nog förfelas, i det att en i hast företagen, man må väl kalla det, konstlad och derföre snart förfallen odling får gälla såsom behörig häfd.

I anledning af hvad jag sålunda haft äran anföra får jag, dels på grund af egen åsigt i ämnet, dels på uppmaning af mina komitenter att verka i denna riktning, och derjemte stödd af det utaf Wester-Norrlands läns Landsting år 1863 fattade beslut om aflåtande till Kongl. Maj:t af underdånig skrifvelse om åtgärders vidtagande till den alltmer omkring sig gripande skogsförödelsens hämmande, härmed vördsammast föreslå:

dels att Kongl. Förordningen af den 29 Juni 1866 måtte ändras derhän, att hvad som i 1 § finnes stadgadt om de skattehemman, som uppkomma af nybyggen, hvilka hädanefter ifrån Kronan upplåtas, må vinna tillämpning äfven å sådana skattehemman, hvilka hädanefter uppkomma af äldre nybyggen, utan afscende på den omständigheten, huruvida byggnads- och odlingsskyldigheten blifvit i behörig tid eller icke fullgjord; och dels att det stadgande må meddelas, att vid de syner å nybyggen, som i behörig ordning skola hållas, kommunen, inom hvars område nybygget ligger,

ligger, skall ega utse en af de personer, som vid synetillfället böra, enligt författningarne, vederbörande tjänsteman biträda.
Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 22 Januari 1868.

H. Hansson
från Wester-Norrlands län.

N:o 68.

Af Herr Henrik Hansson: Om inskränkning i skattehemmansegares fria dispositionsrätt öfver hemmanets skog.

I sednare tider hafva på olika trakter af vårt fädernesland blifvit anlagde sägar, afsedda att i stor skala åstadkomma bräder och plankor m. m. Lika glädjande det är att industrien uppsöker och tillgodogör tillgångar, som förut stodo utan värde och utgjorde döda kapital, lika sorgligt skulle det vara, om denna industri, för långt drifven, inom en ej så aflägsen framtid skulle förvandla stora landsträckor till ödemarker, i grund förstöra flera hemman, hvars enda värde ligger i skogen, samt göra det omöjligt eller åtminstone i hög grad försvåra möjligheten att å ett dylikt skogslöst hemman finna en anständig bergning.

Och af en sådan fara hotas vi snart nog. För att nu endast beröra förhållandet inom min hembygd, Södra Ångermanland, så hafva derstädes endast på de närmast sista åren blifvit uppförda 10 dylika skogsfrossare, i närheten af lastageplatsen Nyland vid Ångerman-elfven. Det för dessa sågverk erforderliga belopp timmerstockar anskaffa verkens egare på det sätt, att de dels af hela byalag, dels af enskilde hemmansinnehafvare betinga sig rättigheten att, mot ett visst öfverenskommet pris, få å deras skatteskogar efter behag hugga och sig till nytta använda ståndskogen till ett visst tumtal i genomskärning, för hvarje träd räknadt, hvilket vanligen sättes så lågt att äfven den omogna skogen tillgripes. Afverknings tiden bestämmes mycket olika, varierande mellan 10 och 50 år. Förledd af den skenbart höga betalningen har mången oförsigtig och oerfaren skattebonde inlåtit sig i dylika affärer, dem han dock inom kort bittert ångrat, då han fått se sitt förut lugna hemman afklädas dess bästa prydnad, beröfvas dess måhända förnämsta värde. Stundom komma härtill förebräelser af barn och anhöriga för det